

Kazimiera Skałuba

SZKOLNE KOŁA TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ SKAWINY

Wyzwólcie w sobie chęć zachowania tożsamości,
Ochrony regionalnych wartości.
Sami zadbajcie o wasze dziedzictwo kulturowe.
Pielęgnujcie swoją odrębność lokalną.
Jest to najbliższy nam, świat,
w którym żyjemy na co dzień

Jan Paweł II

We współczesnym świecie na nowo odkrywane są wartości społeczności lokalnych i ich bogate dziedzictwo kulturowe. Szczególne miejsce w odkrywaniu, przeżywaniu i popularyzacji wartości dziedzictwa historycznego i kulturowego wyznaczono polskim szkołom.

Już w ciężkich czasach niewoli – polska szkoła, obok rodziny – w ramach swojej działalności dydaktyczno – wychowawczej kształtowała postawy patriotyczne młodzieży poprzez naukę lokalnej historii i kultury. Przygotowywała uczniów do życia w społeczeństwie i w najbliższym środowisku geograficzno-przyrodniczym.

Współcześnie, w pracy wychowawczej ważną rolę odgrywa również edukacja regionalna. W podstawach programowych występuje ona na każdym etapie edukacji: w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Wskazane są cele edukacyjne, treści i oczekiwane osiągnięcia w poszczególnych przedmiotach.

W programach nauczania historii i omentarzach do ich realizacji – przykładowo w szkołach ponadgimnazjalnych – przewijają się zagadnienia realizowane w ramach edukacji regionalnej:

- dzieje regionu na tle historii Polski i Europy;
- rola tradycji regionalnych w kulturze narodowej;
- identyfikacja z małą ojczyzną, patriotyzm lokalny;
- gromadzenie materiałów dotyczących historii regionalnej i lokalnej (izba pamięci);
- pogłębianie więzi uczuciowych i patriotycznych ucznia z jego miejscowością.

Wśród umiejętności, które można kształtować na lekcjach różnych przedmiotów w trakcie realizacji regionalnych ścieżek edukacyjnych, wymieniane są m.in.: przygotowanie do publicznych wystąpień, rozwijanie kreatywności, twórczego działania i współdziałania w zespole.

Działalność pierwszych młodzieżowych kół regionalnych w Skawinie rozpoczęła się zanim pojęcie tzw. ścieżek regionalnych weszło oficjalnie do programów nauczania. Elementy regionalizmu w programach nauczania występowały zawsze, choć nie używano tego pojęcia. Także na przedmiotowych zajęciach pozalekcyjnych wielu nauczycieli wprowadzało do procesu edukacji wiedzę o regionie, lokalnych tradycjach, historii i kulturze rodzimej miejscowości.

Danuta Nakoneczna zauważa, że do zadań nowych czasów zalicza się m.in. „kształtowanie motywacji do aktywnego udziału w życiu społecznym, kulturowym i zawodowym”¹.

H. Rylke i G. Klimowicz stwierdzają: „Twórcze uczestnictwo człowieka w budowaniu rzeczywistości przybierać może różne rozmiary: od wielkich odkryć czy osiągnięć naukowych do drobnych nawet zmian w najbliższym otoczeniu. Ważne jest, aby człowiek mógł dostrzec siebie jako autora zmian w świecie – mniejszych lub większych, zgodnych z własnymi możliwościami i własnymi wartościami”².

W poszukiwaniu nowych form pracy pozalekcyjnej, włączających dzieci i młodzież w życie społeczności lokalnych, zarazem interesujących i mających duże walory wychowawcze, zaliczyć można wspólne odkrywanie, poznawanie i popularyzację materialnego i duchowego dziedzictwa kulturowego, historii regionalnej, dziejów własnych rodzimych korzeni, poznanie współcześnie żyjących twórców i ludzi działających na rzecz miejscowości i regionu. W tym zakresie szkoły mogą współpracować z lokalnymi stowarzyszeniami regionalnymi. Przykładem takiej współpracy są Młodzieżowe Koła Towarzystwa Przyjaciół Skawiny.

MŁODZIEŻOWE KOŁO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ SKAWINY
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
(ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH)

Pierwsze Młodzieżowe Koło Towarzystwa Przyjaciół Skawiny powstało w styczniu 1983r. w Liceum Ogólnokształcącym w Skawinie. Funkcjonowało pod moją opieką do grudnia 2000 r. – do mojego przejścia na emeryturę. Na początku do Koła należało 27 uczniów. W kolejnych latach liczba członków wzrastała. W różnych latach stanowiła średnio 30–50%

¹ D. N a k o n e c z n a, *Wychowanie jako zadanie. Wspomaganie młodych w samowychowaniu*, Warszawa 1993, s. 26.

² H. R y l k e, G. K l i m o w i c z, *Szkoła dla ucznia. Jak uczyć życia z ludźmi*, Warszawa 1992, s. 234.

uczniów Liceum. Wspólnie planowaliśmy działalność koła „przecierając szlaki”, ponieważ nie mieliśmy żadnych wzorców. W Kole działały sekcje: historyczna, kronikarska, organizacji imprez, fotograficzna i redakcyjna. Członkowie przeprowadzali wywiady z najstarszymi mieszkańcami miasta, fotografowali urokliwe miejsca i budynki, z których nie wszystkie do dzisiaj istnieją, wykonywali zdjęcia podczas imprez, które organizowaliśmy i w których uczestniczyliśmy. Z okazji 40-lecia wyzwolenia Skawiny zorganizowaliśmy wieczornicę otwartą dla mieszkańców miasta. Goście, w tym kombatanCI II wojny światowej, opowiadali swoje przeżycia z okresu wojny i okupacji. W dniu 11 listopada włączaliśmy się w uroczystości szkolne z programem poświęconym pierwszym dniom niepodległości w Skawinie.

Od 1987 roku organizowaliśmy uroczyste spotkania przy choince dla członków Koła, z poezją świąteczną i kolędami. Gościliśmy na nich członków Zarządu TPS oraz Zarządu Związku Kombatantów. Goście wspominali swoje dawne wigilie, a kpt. Marian Łoziński – weteran walk o Monte Cassino – opowiadał o wigiliach wojskowych. Przez kilka lat odbywały się konkursy na wiersze o Skawinie i Krakowie dla wszystkich uczniów Liceum. Wyróżnione utwory były prezentowane w gablocie koła. W kwietniu 1999r. koło zorganizowało „Godzinę poezji”, podczas której prezentowano wyróżnione wiersze uczestników konkursu, także z lat poprzednich. Nasz gość – dr Jerzy Studencki – członek Zarządu TPS, PTTK i Związku Kombatantów, przybliżył uczniom swoją poezję.

W roku szkolnym 1999/2000 zorganizowaliśmy konkurs fotograficzny „Skawina mniej znana” oraz konkurs plastyczny „Skawina moich marzeń”. W konkursie fotograficznym uczestnicy przedstawili samodzielnie sfotografowane mniej znane zakątki Skawiny, a druga grupa uczestników rozpoznawała je.

Członkowie Koła napisali kilka artykułów do „Informatora TPS” i do lokalnej gazety oraz opracowali historię „Sokoła”, która spisana na ozdobnym arkuszu, została w czerwcu 1986r. wmurowana w ścianę odnowionego zabytkowego budynku w parku miejskim, zwanego „Sokół”. Przez rok młodzież redagowała kronikę Skawiny, pod kierunkiem nauczycielki historii. Zbieraliśmy publikacje związane z historią naszego miasta. Od roku szkolnego 1985/86 podejmowaliśmy przez kilka lat społeczną pracę dla miasta, troszcząc się o zieleń i klomby. Po kilku latach założyliśmy kronikę Koła, opisując w niej całą naszą działalność. W kronice znalazły się wpisy naszych gości obecnych na różnych imprezach przez nas organizowanych.

W naszej szkolnej gablocie zamieszczaliśmy informacje o działalności Koła, kartki z dziejów Skawiny i okolic, prezentowaliśmy historię miejscowych zakładów pracy oraz wydawane w Skawinie foldery o mieście.

W latach 1993–1995 członkowie uczestniczyli w imprezach poetyckich. Uczniowie recytowali wiersze skawińskich poetów, włączali się

w organizację „Dni Skawiny”, brali udział w konkursie organizowanym przez TPS na najpiękniejsze widokówki z Polski. Pięciu z nich otrzymało wyróżnienia.

W 1994 roku Liceum obchodziło 40-lecie. Młodzież uczestniczyła w organizacji uroczystości jubileuszowych. W sali szkolnej urządziła wystawę „Z historii Skawiny”, wypożyczając eksponaty ze zbiorów TPS oraz zorganizowała konkurs wiedzy o historii szkoły.

W tym samym roku wprowadziliśmy zwyczaj odwiedzania starszych, samotnych mieszkańców miasta w okresie świąteczno-noworocznym, składając im życzenia i wręczając stroiki własnoręcznie wykonywane przez członków Koła. Odwiedzający uczniowie angażowali się emocjonalnie w spotkania z samotnymi ludźmi; niektórzy nawiązywali z nimi kontakty osobiste.

W styczniu 1996 roku prezentowaliśmy program słowno-muzyczny na noworocznym spotkaniu kombatantów – byłych żołnierzy Armii Krajowej. Od września tego roku do sierpnia 2000 roku prowadziliśmy kronikę naszego liceum.

Ciekawą formą poznawania gminy, były wycieczki do miejscowości w naszej gminie. Gospodarzami spotkań byli młodzi członkowie Koła mieszkający w danej miejscowości. W nietypowej sytuacji, często przy ognisku, uczniowie poznawali historię odwiedzanej miejscowości, tradycje i obyczaje.

Ważnym wydarzeniem było uroczyste, jubileuszowe spotkanie z okazji XV-lecia działalności Koła w dniu 29 stycznia 1998 r. W auli szkolnej z młodzieżą spotkały się władze miasta i członkowie Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Skawiny.

Rekreacyjną formą współpracy były jesienne ogniska z pieczeniem ziemniaków i śpiewaniem, w których udział brali członkowie Zarządu TPS.

Nie wszystkie plany udało się zrealizować; nie powiodło się np. zbieranie pamiętek regionalnych, poza przekazanymi rodzinnymi zdjęciami. Nasze działania dawały wiele satysfakcji członkom Koła. Były doceniane w szkole i w mieście.

W grudniu 2000 roku zakończyłam 18-letnią społeczną opiekę nad Kołem, przechodząc na emeryturę. Koło TPS w Zespole Szkół Ogólnokształcących, w skład którego wchodzi Liceum Ogólnokształcące, nadal działa. W roku szkolnym 2008/09 liczyło 20 członków. Tradycyjnie odbywały się w szkole spotkania uczniów z przedstawicielami władz miasta, powiatu i Zarządu TPS. Młodzież wielokrotnie wykonywała dla TPS skany części dokumentów ze zbiorów TPS. Pomagała także w przeprowadzce zbiorów TPS do zastępczego pomieszczenia na czas remontu. Młodzi ludzie szukali informacji na temat zasłużonych skawinian, pochowanych na cmentarzu parafialnym. Uczestniczyli na cmentarzu w kweście organizowanej przez Zarząd TPS

na renowację zabytkowych nagrobków. W roku szkolnym 2011/12, we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną, TPS rozpoczęło cykl zajęć z przedszkolakami. Koło w Liceum zaangażowało się jako pierwsze. Cztery uczennice, wraz z opiekunką przeprowadziły zajęcia o tematyce wielkanocnej: czytanie dzieciom opowiadań związanych z miejscowymi zwyczajami, przeprowadzenie minikonkursów i zabaw dla dzieci, opowiadania dzieci o zwyczajach wielkanocnych w ich domach. Zajęcia były bardzo udane.

MŁODZIEŻOWE KOŁO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ SKAWINY W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNO-EKONOMICZNYCH W SKAWINIE

Drugie Młodzieżowe Koło powstało w Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Skawinie w grudniu 1984 roku. Członkowie Młodzieżowego Koła TPS w pierwszych latach działalności redagowali w swojej gablocie gazetkę szkolną nt. aktualności dotyczących Skawiny. Zaznajamiali się z historią miejscowych zakładów pracy i organizowali do nich wycieczki, współorganizowali wystawę „60 lat szkolnictwa zawodowego w Skawinie”, poznawali historię miasta, gromadzili pamiątki i dokumenty dotyczące historii Skawiny. Przekazali ich część do TPS. Koło włączało się w organizację szkolnych imprez okolicznościowych i uroczystości. We współpracy z nauczycielami historii, członkowie Koła gromadzili materiały dotyczące historii i tradycji miasta, w tym wspomnień mieszkańców z okresu II wojny światowej.

Do innych form działalności Koła należało prezentowanie w gablocie dziejów Skawiny, opracowań, sylwetek ludzi zasłużonych dla miasta, fotografii zabytków, a także własnych wierszy i rysunków obrazujących piękno Skawiny. W 1994 r. Koło zorganizowało wystawę rysunków Andrzeja Kurkowskiego, który w dzieciństwie był związany ze Skawiną. Członkowie Koła pracowali społecznie dla miasta – dbali o teren wokół małego kościołka w Skawinie, sadzili nowe krzewy, pielęgnowali klomby. W 1995r., z okazji 70 rocznicy szkolnictwa zawodowego w Skawinie, urządzili wystawę, przy współpracy z TPS. Corocznie w okresie świąteczno – noworocznym włączali się w organizowane przez młodzież szkolną odwiedziny osób starszych i zasłużonych, aby złożyć życzenia i obdarzyć własnoręcznie wykonanymi stroikami świątecznymi.

W październiku 2002 roku członkowie Koła uczestniczyli w otwarciu wystawy upamiętniającej 60. rocznicę wywozu skawińskich Żydów do obozu zagłady. Żywe słowa o tragicznych losach obywateli Skawiny żydowskiego pochodzenia były cenną lekcją historii okresu wojennego.

Koło TPS było w roku 2003 współrealizatorem programu edukacyjnego „Szkoła z klasą”, współuczestnicząc w realizacji tematu: „Nasza wielka i mała ojczyzna”.

Podsumowaniem wspólnych działań w tym zakresie były konkursy:

- na najlepszy plakat „Piękna nasza skawińska ziemia”,
- konkurs wiedzy o Skawinie i okolicy oraz wieczornica.

W 2005 roku zorganizowano wycieczkę członków Koła do opactwa benedyktynów w Tyńcu. Koło uczestniczyło w przygotowaniu multimedialnej prezentacji historii Skawiny po 1945 roku. Członkowie Koła pisali artykuły do „Informatora TPS”, uczestniczyli w kwestach organizowanych przez TPS na cmentarzu parafialnym, w konkursach wiedzy o powstaniu i 30-letniej działalności TPS, zwiedzali Muzeum Regionalne oraz na uczestniczyli w konkursach literackim, organizowanym przez TPS.

SZKOLNE KOŁA TPS W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, GIMNAZJACH I ZESPOLE KATOLICKICH SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II W SKAWINIE

Nieco później rozpoczęły działalność szkolne koła TPS w gimnazjach i Zespole Katolickich Szkół im. Jana Pawła II w Skawinie.

We wrześniu 2009 r. założone zostało Szkolne Koło TPS w Szkole Podstawowej nr 1 w Skawinie. Członkowie koła wykonywali gazetki ścienne poświęcone miastu Skawinie, pamięci zasłużonych zmarłych skawinian, tradycjom i obyczajom świątecznym. Brali udział w konkursie na projekt edukacyjny „Małopolska, moje miejsce na ziemi, moja mała Ojczyzna”, w ramach którego przygotowali gazetki na temat tradycji i obyczajów świąt wielkanocnych i zabytków sakralnych w gminie oraz wystawę poświęconą zabytkom sakralnym miasta. Uczestniczyli w konkursie „Skawina – moje miasto” dla klas III–VI oraz w konkursie „Generał Józef Haller i jego Błękitna Armia”. Licznie brali udział w konkursach na wiersze o Skawinie, organizowanych od 2 lat przez Zarząd TPS.

W Szkole Podstawowej nr 2 od sześciu lat działa Szkolny Klub Edukacji Regionalnej, w ramach realizacji programu dydaktyczno-wychowawczego szkoły

W Gimnazjum nr 1 Szkolne Koło TPS działa od początku istnienia szkoły, a więc ponad 10 lat. Uczniowie przygotowują referaty, organizują wycieczki w mieście i do okolicznych miejscowości, poznają dzieje zabytków, organizują spotkania z ciekawymi ludźmi. Miejsca wędrówek upamiętniają na fotografiach. Zgromadzone zdjęcia według tematów:

- siedziby rodowe w naszej gminie,
- zabytki sakralne,
- przydrożne kapliczki i figurki,

zostały zaprezentowane na wystawie szkolnej. Członkowie Koła wykonali również foldery poświęcone historii naszego miasta oraz prezentacje multimedialne. Koło nawiązało współpracę ze stowarzyszeniami zajmującymi się krzewieniem wiedzy historycznej, m.in. z Towarzystwem Pamięci Generała Hallera i Hallerczyków w Jurczycach, którego siedzibę często odwiedzają.

Z wyjazdów i pieszych wycieczek, mających na celu poznawanie miasta i gminy, młodzież sporządziła dokumentację fotograficzną i zorganizowała wystawę w szkole. W 2012 roku uczniowie zainteresowali się rewitalizacją skawińskiego rynku i dokonywanymi przy tej okazji wykopaliskami.

W Gimnazjum nr 2 Szkolne Koło TPS powstało w roku szkolnym 2002/03. Jego członkowie zorganizowali szkolny konkurs literacki i plastyczny pod hasłem „Gdy myślę Ojczyzna...”. Uczestnicy konkursu opracowali prezentację miejscowości, w których mieszkają. Prezentacja prac uczniów odbyła się na tablicach szkolnej „Galerii” i na wystawie „Nasza mała Ojczyzna”.

Koło współorganizowało obchody 640-lecia Skawiny, trwające od stycznia do czerwca 2004 roku. Ogłosiło dla uczniów gimnazjum konkursy: wiedzy o Skawinie, fotograficzny „Piękne nasza gmina cała”, plastyczny „Skawina pędzlem ucznia malowana”, literacki „640 lat mojego miasta” i konkurs na najładniejszą gazetkę klasową, poświęconą tej rocznicy. Z tej okazji odbyły się spotkania z ludźmi aktywnie działającymi społecznie w Skawinie.

Członkowie Koła na spotkaniach poznawali wydarzenia z przeszłości, postacie wpisane w dzieje regionu, legendy, zabytkowe obiekty i współczesność Skawiny. Odbywali wycieczki do pobliskich miejscowości w gminie. Wykonywali plakaty, projektowali foldery, widokówki. Koło redagowało gazetkę ścienną „Nasza mała ojczyzna”. W 2005 roku członkowie koła włączyli się w organizację „pikniku rodzinnego” – imprezy otwartej dla środowiska lokalnego. Zorganizowali konkurs: „Czy znasz swoją gminę?” oraz stoisko z informacją o miastach partnerskich Skawiny.

W roku szkolnym 2009/10 uczniowie poznawali miasta partnerskie Skawiny, sami wyszukując informacje na ten temat. Zapoznawali się ze stronami internetowymi Urzędu Miasta i Gminy, TPS, Centrum Kultury i Sportu oraz stworzyli prezentację multimedialną jednej ze skawińskich legend.

Szkolne Koło TPS w Zespole Katolickich Szkół działa od 2003 roku. Członkowie Koła opracowali kalendarium wydarzeń w Skawinie w okresie II wojny światowej. Zapoznali się ze skawińskimi legendami, próbując wydobyć z nich prawdę historyczną. Koło zorganizowało w szkole konkurs nt. znajomości sylwetek patronów ulic i osiedli, opracowany został folder i plakaty, które wywieszono w szkole. Członkowie koła uczestniczyli w kwestach na skawińskim cmentarzu.

W roku szkolnym 2011/12 Koło odbyło 7 spotkań w terenie. Jeden z członków Koła oprowadzał kolegów po wybranej przez siebie części miasta, opowiadając o jej bogactwie historyczno-kulturowym.

W roku szkolnym 2012/13 powstały dwa nowe koła: w Szkole Podstawowej nr 4 oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Skawinie.

Wspólnie z innymi Kołami TPS były realizowane:

- spotkania z członkami Zarządu TPS w szkole;
- poznawanie historii miasta i gminy, także poprzez zwiedzanie
- wystawy w Muzeum Regionalnym oraz organizowanie szkolnych konkursów wiedzy o Skawinie.

Działalność szkolnych kół Towarzystwa Przyjaciół Skawiny była przedstawiana w lokalnej prasie oraz „Informatorach TPS” przez autorkę tego artykułu i członków kół. W 2011 roku powstała praca magisterska studentki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, pt. „Młodzieżowe Koła Towarzystwa Przyjaciół Skawiny”. We wcześniejszych opracowaniach na temat TPS, znajdujących się w naszych zbiorach, można również znaleźć informacje o działalności SKTPS.

W dniach 17 i 18 września 2009r. odbyła się w Skawinie konferencja: „Okolice metropolii. Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość”, zorganizowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną i Bibliotekę Pedagogiczną w Skawinie oraz Pracownię Edukacji Regionalnej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Miałam okazję przedstawić na niej działalność SKTPS w aspekcie przygotowywania młodzieży do udziału w życiu społecznym małej ojczyzny.

Wszystkie szkolne koła Towarzystwa Przyjaciół Skawiny współpracują z TPS. Młodzież poznaje małą ojczyznę, jej historię i współczesność, ludzi zasłużonych dla społeczności swojej wsi, miasta i gminy. Może też rozwijać zainteresowania literackie, plastyczne, fotograficzne w różnych konkursach tematycznych związanych z regionem.

Zgodnie z własnymi możliwościami, każdy uczeń może uczestniczyć w działalności szkolnego koła Towarzystwa Przyjaciół Skawiny w swojej szkole. Uczestniczenie w działalności takiego koła wzmacnia w uczniach poczucie przynależności do środowiska, uczy współpracy w grupie, szacunku dla historii, dla dorobku kulturowego ludzi zasłużonych oraz tworzących współczesną historię, wzbogaca ich wiedzę o regionie zdobytą na lekcjach.

W czasach wielkich przemian społecznych ważną rolę odgrywa umacnianie więzi międzyludzkich, poczucie wspólnoty regionalnej, kształtowanie przywiązania do małej ojczyzny, którego następstwem jest zaangażowanie w jej życie społeczne.

Sprzyjać temu mogą także inne formy działalności szkolnych kół regionalnych, a mianowicie:

- tworzenie sekcji tematycznych w kole, np. wyłonienie grupy chętnych uczniów zajmujących się prowadzeniem kroniki osiągnięć sportowych swojej szkoły oraz miejscowości;
- spotkania z miejscowymi artystami, poetami, ludźmi zajmującymi się sztuką ludową;

- prowadzenie wywiadów z znanymi społecznikami, przedstawicielami władz samorządowych, ciekawymi ludźmi i gromadzenie dokumentacji tych spotkań;
- kultywowanie miejscowych tradycji i obyczajów, prezentowanie ich podczas występów artystycznych;
- zachęcanie rodziców uczniów do przychodzenia na spotkania członków koła i przynoszenia pamiątek związanych z przeszłością miasta, wsi, regionu oraz zapoznavania uczniów z dawnymi obyczajami i obrzędami;
- współpraca z oddziałem PTTK w poznawaniu regionu;
- prezentowanie dorobku koła na lekcjach niektórych przedmiotów.

Edukacja regionalna w programach szkolnych może być inspiracją do innych różnorodnych działań. W kole regionalnym uczeń poznaje przeszłość i współczesne problemy i metody rozwiązywania ich przez lokalną społeczność i władze samorządowe. Dorasta do obywatelskiej dojrzałości oraz aktywności społecznej. Współuczestnicząc w życiu społecznym, uczy się wpływać na kształtowanie najbliższego środowiska. W ten sposób aktywna działalność kół regionalnych włącza się w działalność wychowawczą szkoły i przygotowuje uczniów do czynnego udziału w życiu społecznym. Koła regionalne uczą również młodzież poznawać małą ojczyznę i kochać ją, włączać się w taką działalność dla niej, jakiej uczniowie mogą się poświęcić w okresie ich szkolnej edukacji.

E. Chudziński dostrzega dla ruchu regionalistycznego nowe zadania³:

Ruch regionalistyczny, nie tylko w Polsce, czekają nowe wyzwania, będące konsekwencją procesów rozwojowych współczesnego świata. W ich wyniku gospodarka się globalizuje, zaś sfera społeczna – lokalizuje. Wyraźnie dający się zaobserwować renesans regionalizmu i lokalizmu jest reakcją na globalizm. Powrót do korzeni, nostalgia za małą ojczyzną jest formą swoistej psychoterapii.

Przed tymi nowymi wyzwaniami staną absolwenci naszych szkół. Mam nadzieję, że działalność w szkolnych kołach regionalnych zaowocuje pełniej w ich dorosłym życiu, gdy będą – gdziekolwiek się znajdą – realizować swoje życiowe plany, pamiętając o małej ojczyźnie.

Serdeczne podziękowania i uznanie należą się nauczycielom – opiekunom SKTPS oraz dyrektorom szkół, którzy wspierają działalność kół, doceniając jej wkład w realizację zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły. Pomóżmy uczniom naszych szkół w mocnym zakorzenieniu się w małej ojczyźnie.

³ E. Chudziński, *Regionalizm. Kultura. Media. Studia i szkice*, Bochnia–Kraków 2008, s. 46.

